

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 21.2.2006
KOM(2006) 69 wersja ostateczna

2006/0018 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywę Rady 76/769/EWG w odniesieniu do ograniczeń w zakresie
wprowadzania do obrotu niektórych urządzeń pomiarowych zawierających rtęć**

(przedstawiony przez Komisję)

{SEK(2006) 194}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Podstawa i cele wniosku

Dnia 28 stycznia 2005 r. Komisja przyjęła Komunikat dotyczący wspólnotowej strategii w sprawie rtęci¹ oparty na rozszerzonej analizie wpływu (ExIA)². Wspomniana strategia przedstawia wpływ rtęci w ujęciu globalnym i, w oparciu o analizę cyklu życia obejmującego fazy produkcji, zużycia, uzdatniania odpadów oraz emisji, proponuje środki mające chronić zdrowie ludzkie oraz środowisko przed skutkami uwalniania rtęci. Rozszerzona analiza wpływu wskazuje, że w celu zmniejszenia zapotrzebowania na rtęć wykorzystywaną w produktach oraz przyspieszenia procesu wprowadzania jej substytutów, należałoby wprowadzić na szczeblu wspólnotowym ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu zawierających rtęć urządzeń pomiarowych i kontrolnych przeznaczonych do użytku konsumentów oraz, poza nielicznymi wyjątkami, stosowanych w sektorze opieki zdrowotnej. Chociaż większość urządzeń gospodarstwa domowego, np. termostaty, wchodzi w zakres dyrektywy 2002/95/WE³ (zwanej ze względu na skrót jej tytułu w języku angielskim dyrektywą RoHS – „restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment”), prawidłowe działanie urządzeń pomiarowych takich jak termometry lekarskie, termometry pokojowe, barometry, ciśnieniomierze i manometry nie jest uzależnione od prądu elektrycznego i z tego względu urządzenia te nie wchodzi w zakres dyrektywy RoHS. Przedmiotem niniejszego wniosku są urządzenia pomiarowe, które nie wchodzi w zakres definicji sprzętu elektrycznego (patrz: działanie 7 strategii).

Celem dyrektywy jest wprowadzenie zharmonizowanych przepisów w sprawie rtęci poprzez nałożenie ograniczeń w odniesieniu do urządzeń pomiarowych, co z kolei pozwoli zapobiec wniknięciu znacznych ilości rtęci do obiegu odpadów, a tym samym umożliwi zwiększenie poziomu ochrony środowiska i ochrony zdrowia ludzkiego, jak również wymaganą artykułem 95 traktatu WE ochronę rynku wewnętrznego.

• Kontekst ogólny

Rtęć i tworzone przez nią związki są wysoce toksyczne dla ludzi, ekosystemów i przyrody. Choć początkowo zanieczyszczenie rtęcią było postrzegane jako poważny problem o zasięgu lokalnym, dzisiaj wiadomo, że jest to problem globalny, rozpowszechniony i chroniczny. Rtęć charakteryzuje się dużą odpornością i w warunkach naturalnych może ulegać przemianie w najbardziej toksyczną formę, jaką jest metylortęć. Do kontaktu z metylortęcią dochodzi najczęściej drogą pokarmową. Metylortęć odkłada się i osiąga wysoki poziom koncentracji przede wszystkim w łańcuchu pokarmowym biorącym swój początek w środowisku wodnym, co sprawia,

¹ COM(2005) 20 wersja ostateczna z 28.1.2005.

² SEC(2005) 101 z 28.1.2005.

³ Dyrektywa 2002/95/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, Dz.U. L37 z 13.2.2003, str. 19.

że szczególnie narażone na jej toksyczne działanie są społeczeństwa charakteryzujące się wysokim spożyciem ryb i owoców morza (zwłaszcza na wybrzeżach Morza Śródziemnego). Zagrożenie dla zdrowia stanowi również bezpośredni kontakt z rtęcią: wdychanie oparów oraz przenikanie przez skórę.

Chociaż źródła naturalne uwalniają niewielkie ilości rtęci, ilości uwalniane dodatkowo ze źródeł wytworzonych przez człowieka (np. spalanie węgla) i wykorzystywane w produktach sprawiły, że koncentracja rtęci w środowisku naturalnym znacząco wzrosła. Dlatego tak ważne jest ograniczenie ilości rtęci, jaka dostaje się do środowiska w wyniku działalności człowieka. W tym celu należy wykorzystać środki związane z kontrolą emisji, jak również środki kontroli stosowane we wcześniejszych fazach, między innymi na etapie pozyskiwania i stosowania.

Globalny popyt na rtęć wynosi około 3 600 ton rocznie, z czego 300 ton w Unii Europejskiej. Rtęć stosowana jest przede wszystkim (75 % światowego zużycia) w wydobywaniu złota dla potrzeb rzemiosła, do wyrobu baterii oraz w przemyśle elektrolizy chlorków metali alkalicznych. W Unii Europejskiej jedynie przemysł elektrolizy chlorków metali alkalicznych jest znaczącym użytkownikiem rtęci, choć stopniowo odchodzi się od elektrolizy z użyciem rtęci. Drugim w kolejności produktem w UE, w którym wykorzystuje się rtęć jest amalgamat dentystyczny, którego dotyczą wspólnotowe przepisy prawne dotyczące sprzętu medycznego i gospodarki odpadami. Kolejną bardziej znaczącą grupą produktów, jaką obejmuje prawodawstwo wspólnotowe jest sprzęt elektryczny i elektroniczny (dyrektywa RoHS). Najważniejszą grupą produktów zawierających rtęć, która nie jest jeszcze przedmiotem wspólnotowych aktów prawnych są urządzenia pomiarowe i kontrolne niebędące urządzeniami elektrycznymi i elektronicznymi. Z dostępnych informacji wynika, że 80-90 % rtęci wykorzystywanej w urządzeniach pomiarowych i kontrolnych stosowane jest w termometrach lekarskich (służących do pomiaru temperatury ciała) i innych termometrach do użytku domowego. Chociaż rtęci używa się coraz rzadziej, jej ilość nadal jest znaczna; szacuje się, że rocznie w UE do produkcji urządzeń pomiarowych i kontrolnych zużywa się 33 tony rtęci, a 25 do 30 ton rtęci jest rocznie wprowadzanych do cyklu życia produktu wyłącznie za pośrednictwem termometrów.

Poziom emisji rtęci do środowiska obniżył się, ponieważ wzrosła proporcja urządzeń, z których po zakończeniu ich cyklu życia odzyskuje się rtęć, lecz pozostaje on nadal wysoki. Według sprawozdania RPA 2002⁴ emisje do powietrza wynoszą około 8 ton rocznie w wyniku zużycia 33 ton rtęci rocznie w nowych urządzeniach pomiarowych i kontrolnych oraz 27 ton pochodzących ze starych urządzeń, które wkraczają do obiegu odpadów. Trudno jest jednak określić ilość usuwanej rtęci w dłuższym przedziale czasowym, ponieważ większość tego rodzaju urządzeń charakteryzuje długi cykl użytkowania. Wiele produktów konsumpcyjnych zawierających rtęć trafi w końcu na składowiska, gdzie może dokonać się powolny, lecz długoterminowy proces wypłukiwania. Niektóre przyrządy zawierające rtęć, w

⁴

RPA(2002). Risk to health and the environment related to the use of mercury products. Report by Risk and Policy Analysts Ltd. For DG Enterprise of the European Commission (Zarządzenia dla zdrowia i środowiska związane z użyciem produktów zawierających rtęć. Raport sporządzony przez Risk and Policy Analysts Ltd. dla DG ds. Przedsiębiorstw Komisji Europejskiej).

razie pęknięcia, mogą być również przyczyną wycieków w pomieszczeniach mieszkalnych.

Należy wprowadzić tutaj rozróżnienie z punktu widzenia zarządzania ryzykiem, na urządzenia pomiarowe przeznaczone do użytkowania przez konsumentów oraz te stosowane do celów naukowych i przemysłowych. Te ostatnie mają charakter wysoce specjalistyczny. Mimo iż zawartość rtęci na sztukę w tego rodzaju urządzeniach może być dość wysoka, ich liczba jest ograniczona i stosowane są one z reguły w systemach działających w oparciu o sprawdzone procedury kontroli bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Z drugiej strony, okazuje się, że niezwykle trudno jest uniemożliwić wejście do obiegu odpadów używanemu sprzętowi pomiarowemu, przeznaczonemu do użytkowania przez konsumentów. Niektóre państwa członkowskie (np. Niemcy i Francja) podają, że rtęć zawarta w produktach jest głównym źródłem rtęci w wodach powierzchniowych.

Wyniki badania przeprowadzonego przez RPA w roku 2002 wskazują, że większość urządzeń pomiarowych przeznaczonych do użytku konsumentów (około dwóch trzecich) stanowią produkty importowane do UE. Duża ilość termometrów i innych urządzeń pomiarowych jest przywożona z Chin, Indii oraz Japonii. Ich największymi producentami na terenie Unii Europejskiej są Wielka Brytania i Niemcy (RPA 2002). Europa jest głównym miejscem produkcji przyrządów stosowanych do celów naukowych i technicznych, zaś ich drugim głównym źródłem jest Daleki Wschód.

Substytuty urządzeń stosowanych w gospodarstwach domowych dostępne są w zbliżonych cenach, a proces zastępowania jest już dość zaawansowany. Dostępne badania oraz informacje pozyskane od przedstawicieli przemysłu wskazują, że w przypadku specjalistycznych urządzeń pomiarowych do celów przemysłowych i technicznych, sytuacja jest dużo bardziej skomplikowana. W wielu przypadkach nie istnieją odpowiednie substytuty lub ich koszty są znacznie wyższe.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Różne produkty zawierające rtęć zostały już objęte zakazami lub ograniczeniami w niektórych krajach, mianowicie w Danii, Francji, Niemczech i Szwecji. Choć zakres tych restrykcji jest różny, prawie we wszystkich przypadkach produkty stosowane do specjalistycznych celów profesjonalnych są wyłączone z zakresu wspomnianych przepisów krajowych.

- **Spójność z innymi politykami i celami Unii**

Działanie jest zgodne z ustawodawstwem dotyczącym omawianej substancji w przypadku jej stosowania w urządzeniach elektrycznych i elektronicznych. Przyczyniłoby się ono również do wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, zgodnie z którą rtęć jest uważana za jedną z najbardziej niebezpiecznych substancji.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA WPŁYWU

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Podczas opracowywania strategii w sprawie rtęci, wszystkie zainteresowane strony wzięły udział w szeroko zakrojonym procesie konsultacji. W ramach konsultacji Komisja nie tylko zorganizowała spotkania z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, lecz również zainicjowała publiczną debatę internetową, podczas której dyskutowano nad tym, czy UE powinna podjąć dodatkowe działania w celu ograniczenia wprowadzania do obrotu urządzeń pomiarowych i kontrolnych. Działania UE uzyskały szerokie poparcie. Więcej informacji na ten temat podaje rozszerzona analiza wpływu.

Ponadto, w ramach konsultacji, w dniu 2 maja 2005 r. Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw podała do wiadomości wszystkich zainteresowanych stron (państw członkowskich, przedstawicieli przemysłu i organizacji pozarządowych) wstępny projekt wniosku. Projekt został zaprezentowany podczas spotkania grupy roboczej ustanowionej dyrektywą 76/769/EWG (dyrektywa w sprawie ograniczeń)⁵ w dniu 20 maja 2005 r. Spotkanie umożliwiło zainteresowanym stronom wyrażenie pierwszych uwag na temat dokumentu konsultacyjnego. Ogólnie wniosek uzyskał silne poparcie. Wszystkie państwa członkowskie, które zabrały głos, wyraziły poparcie dla wniosku. Niektóre zwróciły się do Komisji o rozszerzenie zakresu ograniczeń i włączenie do niego przynajmniej urządzeń do pomiaru ciśnienia krwi stosowanych w sektorze opieki zdrowotnej (oprócz dynamometrów). Wezwały one również Komisję do kontynuowania w perspektywie krótkoterminowej prac na rzecz stopniowego wycofywania produktów zawierających rtęć w ramach dyrektywy w sprawie ograniczeń i nie uzależniać swoich działań od procedury zezwolenia w ramach REACH⁶.

Państwa członkowskie zostały poproszone o skomentowanie przedstawionej analizy. Szczególnie wówczas, gdy państwa członkowskie wносиły o rozszerzenie zakresu ograniczenia zwracano się do nich o przedstawienie informacji technicznych, naukowych i ekonomicznych niezbędnych do uzasadnienia ograniczenia i wykazania proporcjonalności. W następstwie tych działań uzyskano pięć odpowiedzi. Cztery państwa członkowskie zwróciły się o rozszerzenie zakresu dyrektywy na sfigmomanometry stosowane w służbie zdrowia, zaś jedno było temu przeciwnie.

Komisja przekazała kwestię ewentualnego ograniczenia w odniesieniu do sfigmomanometrów stosowanych w służbie zdrowia do zbadania przez ekspertów krajowych w dziedzinie przyrządów medycznych. W wyniku konsultacji ustalono, że szpitale potrzebują wysokiego stopnia dokładności przy leczeniu zaburzeń zagrażających życiu ludzkiemu, takich jak nadciśnienie, zaburzenia pracy serca i stan przedzrzucawkowy. Sfigmomanometry rtęciowe gwarantują taki poziom dokładności i niezawodności, jaki potrzebny jest do zapewnienia bezpieczeństwa pacjenta. Inne urządzenia kontrolujące ciśnienie krwi nie na razie nie dają takiej samej pewności.

⁵ Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201.

⁶ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, zatwierdzania i ograniczeń w odniesieniu do substancji chemicznych (REACH), ustanawiającego Europejską Agencję ds. Substancji Chemicznych i zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz rozporządzenie (WE) (w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych), (COM(2003) 644 wersja ostateczna z 29.10.2003).

Mimo iż sfigmomanometry rtęciowe będą jeszcze w najbliższej przyszłości potrzebne do testowania i kalibrowania innych manometrów służących do pomiaru ciśnienia krwi, należy ponownie zrewidować podejście do nich wówczas, gdy pojawią się dowody na to, że inne (niezawierające rtęci) sfigmomanometry nadają się nie tylko do celów pomiaru tendencji ciśnienia krwi, lecz również do diagnozowania i leczenia nadciśnienia oraz do testów klinicznych.

Grupa złożona z czterech organizacji pozarządowych stwierdziła, że wniosek należy rozszerzyć na wszystkie zastosowania konsumenckie i profesjonalne.

Sprzeciw wobec wniosku wyraziły Europejskie Stowarzyszenie ds. Urządzeń Medycznych oraz dwaj producenci barometrów.

Szczegóły dotyczące przedstawionych uwag znajdują się w załączonej ocenie wpływu [SEK(2006)194, 21.2.2006].

• Ocena wpływu

Sprzęt pomiarowy to największa w Unii Europejskiej grupa produktów zawierających rtęć, której nie obejmuje wspólnotowe prawodawstwo dotyczące rtęci. W odniesieniu do tej grupy brano pod uwagę dwa główne warianty: wariant polegający na niepodejmowaniu dodatkowych działań oraz wariant polegający na wprowadzeniu ograniczeń w zakresie wprowadzania do obrotu i użytkowania. Ten ostatni wariant miałby polegać na wprowadzeniu zakazu wprowadzania do obrotu urządzeń pomiarowych i kontrolnych poprawką do dyrektywy 76/769/EWG. Przy określaniu zakresu ograniczenia wprowadzonego na mocy tej dyrektywy należałoby uwzględnić wykonalność i proporcjonalność proponowanej metody zarządzania ryzykiem. Informacje, jakimi dysponuje Komisja można uznać za wystarczające, aby poprzeć zakaz w odniesieniu do wszystkich termometrów lekarskich i innych urządzeń pomiarowych przeznaczonych do użytku przez konsumentów. Zastosowania specjalistyczne są wyłączone z zakresu opisywanego wniosku. Odpowiednie substytuty nie zawsze są dostępne, a większość zastosowań do celów profesjonalnych leży poza zakresem większości przepisów krajowych. Koszty i korzyści wynikające z opisanego wariantu przedstawiono poniżej:

– Koszty

Zgodnie z oczekiwaniami, skutki ekonomiczne proponowanego ograniczenia będą niewielkie. W przypadku urządzeń pomiarowych do użytku domowego dostępne są substytuty w zbliżonej cenie. Z dostępnych informacji wynika, że liczba działających jeszcze w UE producentów jest nieduża, o czym świadczy również fakt, że ani na poziomie wspólnotowym, ani krajowym nie istnieją żadne organizacje reprezentujące ten sektor. Negatywne dla producentów skutki równoważą oszczędności uzyskane poprzez uniknięcie kosztów związanych z usuwaniem rtęci w ramach gospodarowania odpadami oraz kosztów usuwania negatywnych skutków emisji. Środek ten można zatem uznać za efektywny z ekonomicznego punktu widzenia w porównaniu z niektórymi innymi już stosowanymi środkami (np. ograniczenie stosowania rtęci w bateriach lub w oświetleniu).

Przewidywane skutki społeczne proponowanego ograniczenia sprowadzają się w zasadzie do ewentualnych zwolnień pracowników w firmach, które nie będą w stanie

przestawić się na produkcję substytutów. Uwagi otrzymane w ramach procesu konsultacji wskazują, że negatywny wpływ na zatrudnienie będzie bardzo ograniczony.

Wpływ na wymianę handlową będzie neutralny. Niektórzy dostawcy z zewnątrz stracą rynek na swoje produkty, ale równocześnie skorzystają na tym dostawcy produkujący niezawierające rtęci substytuty, zwiększając swój udział w rynku.

– Korzyści

Główną korzyścią z ograniczenia nałożonego na niektóre urządzenia pomiarowe będzie zmniejszenie ilości rtęci w obiegu odpadów komunalnych. Podobnie będzie w przypadku odpadów medycznych. Ostatecznym wynikiem będzie bardziej skuteczna gospodarka odpadami oraz redukcja emisji uwalnianych w wyniku składowania lub spalania.

Najważniejszą korzyścią długoterminową będzie zmniejszenie ilości rtęci w środowisku. To z kolei zmniejszy ryzyko narażenia na działanie rtęci i przyniesie korzyści dla ludzkiego zdrowia poprzez ograniczenie kontaktu z metylortęcią występującą w rybach. Zastosowany środek ograniczy również wpływ rtęci na glebę i bioróżnorodność.

Ograniczenie ilości rtęciowych urządzeń pomiarowych w gospodarstwach pozwoli dodatkowo uniknąć wycieków w pomieszczeniach mieszkalnych. Choć tego rodzaju wycieki rzadko mają bezpośredni wpływ na zdrowie, stanowią one potencjalne zagrożenie i źródło emisji, które należy ograniczyć do minimum.

Ponieważ problem wpływu rtęci na zdrowie i środowisko jest problemem globalnym i międzynarodowym, wniosek popiera również inicjatywy na rzecz redukcji zużycia rtęci na skalę światową, podejmowane przez UE na szczeblu międzynarodowym.

Szczegółowe informacje na temat przeanalizowanych wariantów oraz na temat skutków, jakie wniosek może mieć na gospodarkę, sprawy socjalne oraz środowisko znajdują się w załączonej ocenie wpływu [SEK(2006)194, 21.2.2006].

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

• Streszczenie proponowanych działań

Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego przy jednoczesnej ochronie rynku wewnętrznego, zgodnie z wymogami art. 95 traktatu. Cel ten ma zostać zrealizowany poprzez wprowadzenie zharmonizowanych przepisów w sprawie ograniczenia zastosowania rtęci w urządzeniach pomiarowych, a tym samym zamknięcie obiegu odpadów przed znacznymi ilościami rtęci.

• Podstawa prawna

Wniosek dotyczy wprowadzenia poprawki do dyrektywy 76/769/EWG w odniesieniu do ograniczeń dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych, na podstawie art. 95 traktatu.

Zgodnie z art. 95 traktatu wniosek przedkłada się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w ramach procedury współdecyzji. Zasięga się również opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

- **Zasada pomocniczości**

Wszystkie państwa członkowskie poparły wspólnotowe ograniczenia dotyczące rtęci podczas spotkania grupy roboczej do spraw wykonania dyrektywy 76/769/EWG, jak również w odpowiedzi na dokument konsultacyjny Komisji w sprawie rtęci. W odniesieniu do tej kwestii nie należy jednak określać wartości docelowych; takie podejście spowodowałoby bowiem stosowanie różnych środków krajowych, a co za tym idzie, zakłócenia na rynku wewnętrznym oraz mniej efektywne gwarancje dla zdrowia i środowiska. Ustanowienie ograniczeń w odniesieniu do niektórych rtęciowych urządzeń pomiarowych na poziomie Wspólnoty będzie bardziej skuteczne niż pozostawienie sprawy do rozwiązania przez poszczególne państwa członkowskie. Nowa dyrektywa ustanowi jednolite zasady dotyczące przepływu produktów zawierających rtęć w ramach rynku wewnętrznego. Proponowany środek przyczyni się również do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia oraz środowiska. Podsumowując, proponowana zmiana dyrektywy 76/769/EWG jest jedynym sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów.

- **Zasada proporcjonalności**

Uzasadnieniem działań Wspólnoty w tej dziedzinie są stosunkowo duże ilości rtęci wciąż wykorzystywane do produkcji urządzeń pomiarowych oraz wysokie ryzyko związane z tym zastosowaniem. Ograniczenia nałożone na termometry lekarskie oraz inne urządzenia pomiarowe przeznaczone do użytku konsumentów obejmują przeważającą część zużycia rtęci oraz emisje pochodzące z tej grupy produktów. Dla innych, specjalistycznych zastosowań, w nauce lub przemyśle, albo nie ma alternatyw, albo też są one bardzo drogie. Ograniczenia w odniesieniu do tej grupy produktów nie byłyby proporcjonalne. Ponadto istnieją systemy służące do składowania i odzyskiwania rtęci będącej odpadem produktów tej kategorii. Takie podejście stanowi z technicznego i gospodarczego punktu widzenia właściwy środek w celu wyłączenia rtęci z obiegu odpadów komunalnych, ponieważ źródła rtęci są w tym przypadku nieliczne. Proponowana dyrektywa przyniesie korzyści pod względem ochrony zdrowia ludzkiego oraz środowiska w ramach ogólnych ram zarządzania ryzykiem w tej materii. Osiągnięcie wyżej wymienionych celów będzie wymagało stosunkowo niskich nakładów.

- **Wybór instrumentów**

Proponowany instrument to dyrektywa zmieniająca dyrektywę 76/769/EWG.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Zaproponowana dyrektywa nie wywiera bezpośrednich skutków budżetowych.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Niniejsza dyrektywa ogranicza wprowadzanie na rynek nowych urządzeń pomiarowych. Ograniczenie to nie ma zastosowania do urządzeń, które już zostały wprowadzone do użytku, ani do znajdujących się w obrocie urządzeń używanych. Celem krótkoterminowym jest zmniejszenie ilości rtęci uwalnianej do środowiska. Ponieważ ilość rtęci obecna w sprzęcie gospodarstwa domowego jest większa niż ilość, jaką zawierają nowe urządzenia aktualnie w sprzedaży, Komisja zamierza zrealizować kolejne oddzielne badania w tym zakresie (patrz: działanie 10 strategii).

W perspektywie średnio- oraz długoterminowej wszelkie pozostałe zastosowania zostaną prawdopodobnie objęte zezwoleniami w ramach proponowanego rozporządzenia REACH (patrz: działanie 8 strategii).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę Rady 76/769/EWG w odniesieniu do ograniczeń w zakresie wprowadzania do obrotu niektórych urządzeń pomiarowych zawierających rtęć

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji⁷,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁸,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 traktatu⁹,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Komunikat Komisji z dnia 28 stycznia 2005 r. dotyczący wspólnotowej strategii w sprawie rtęci¹⁰, w którym uwzględniono wszystkie zastosowania rtęci, wyraża przekonanie, że na szczeblu Wspólnoty należy wprowadzić ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu niektórych zawierających rtęć urządzeń pomiarowych i kontrolnych niebędących urządzeniami elektrycznymi i elektronicznymi, które to urządzenia stanowią największą grupę produktów zawierających rtęć, w odniesieniu do której Wspólnota dotychczas nie podejmowała działań.
- (2) Wprowadzenie ograniczeń w zakresie wprowadzania do obrotu urządzeń pomiarowych zawierających rtęć uniemożliwiłoby rtęci wnikięcie do obiegu odpadów, co przyniosłoby korzyści pod względem ochrony środowiska, a w perspektywie długoterminowej również pod względem ochrony zdrowia ludzi.
- (3) Uwzględniając wykonalność z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, dostępne dowody w odniesieniu do urządzeń pomiarowych i kontrolnych wskazują na to, że środki ograniczające powinny obejmować jedynie te urządzenia pomiarowe, które przeznaczone są na sprzedaż do użytku konsumentów oraz dla jednego z obszarów w sektorze opieki zdrowotnej.

⁷ Dz.U. C xx.

⁸ Dz.U. C xx.

⁹ Dz.U. C xx.

¹⁰ COM(2005) 20 wersja ostateczna z 28.1.2005.

- (4) Niniejsza dyrektywa stanowi, że ograniczeniom powinno podlegać jedynie wprowadzanie do obrotu nowych urządzeń pomiarowych. Ograniczenie to nie powinno się zatem stosować do urządzeń, które już zostały wprowadzone do użytku, ani do znajdujących się w obrocie urządzeń używanych.
- (5) Rozbieżności pomiędzy ustawodawstwem i przepisami administracyjnymi przyjętymi przez państwa członkowskie w sprawie ograniczeń w odniesieniu do rtęci w różnych urządzeniach pomiarowych i kontrolnych mogłyby tworzyć przeszkody dla handlu, zakłócać warunki konkurencji we Wspólnocie i tym samym wywierać bezpośredni wpływ na ustanawianie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Konieczne wydaje się zatem zbliżenie przepisów państw członkowskich w dziedzinie urządzeń pomiarowych za sprawą wprowadzenia zharmonizowanych przepisów w sprawie wyżej wspomnianych produktów zawierających rtęć, co umożliwi ochronę rynku wewnętrznego przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego oraz środowiska.
- (6) Dyrektywa Rady 76/769/EWG¹¹ z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowania niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych powinna zatem zostać odpowiednio zmieniona.
- (7) Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego ustanawiającego minimalne wymagania dotyczące ochrony pracowników, zawarte w dyrektywie Rady 89/391/EWG¹² z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, a także w dyrektywach szczegółowych na niej opartych, w szczególności w dyrektywie Rady 98/24/WE¹³ z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Załącznik I do dyrektywy 76/769/EWG otrzymuje brzmienie określone w Załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują najpóźniej do dnia xx xx 200x [*jeden rok po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy*] przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa

¹¹ Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201. Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą Komisji 2004/98/WE (Dz.U. L 305 z 1.10.2004, str. 63).

¹² Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1.)

¹³ Dz.U. L 131 z 5.5.1998, str. 11-23.

członkowskie niezwłocznie przekażą Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji między tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują wymienione przepisy od dnia xx xx 200x [osiemnaście miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to towarzyszy ich urzędowej publikacji. Państwa członkowskie ustalają sposób dokonywania takiego odniesienia.

2. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji teksty głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku I do dyrektywy 76/769/EWG dodaje się pkt 19a w brzmieniu:

„19a Rtęć Nr CAS: 7439-97-6	Zakaz wprowadzania do obrotu: (1) w termometrach lekarskich (przeznaczonych do pomiaru temperatury ciała) (2) w innych urządzeniach pomiarowych przeznaczonych do otwartej sprzedaży konsumentom (np. manometrach, barometrach, sfigmomanometrach, termometrach innych niż termometry lekarskie przeznaczone do pomiaru temperatury ciała).”
-----------------------------------	--